

Gågaderenovering med et dynamisk projektforsløb og fælles mål

Gågade-renovering er en krævende disciplin, der nødvendiggør et tæt samarbejde med alle projektets aktører og interessenter. Esbjerg Kommune har fundet en metode, der fungerer, bl.a. ved at udnytte hinandens kompetencer bedst muligt i processen.



Af Jens Schmidt.
Rambøll Danmark A/S
jsst@ramboll.dk

Esbjerg Kommune i tæt samarbejde med øvrige rådgivere, forsyningselskaber, entreprenører og leverandører udfører i øjeblikket anden etape af gågaderenoveringen af Kongensgade – Borgernes gade.

Opgaven er udfordrende i forhold til, at anlægsaktiviteterne skal foregå under hensyn til erhvervsdrivende og byens borgere.

Den første etape af Kongensgade stod færdig i 2015. Pt. er anden etape af renoveringen af Kongensgade mellem Kirkegade og Torvet i gang. Denne del bliver gennemført i 2016/2017 og forventes afsluttet i juli 2017. Tredje etape fra Torvet til Englandsgade er netop sendt i EU-udbud og forventes igangsat i august 2017.

Fra 80'er beton til smuk og moderne sandbund

Kongensgade anlægges ikke som en traditionel gågade, men som et lille stykke havbund. Eller som en sandstrand i blæst ...

Tidevandet strømmer ind over vadehavets sandbund og danner det smukkeste mønster af strømrubber. Et bølget mønster af bakke og dale, lys og skygge. Belægningen i Kongensgade er en fortolkning af dette mønster og refererer både til havet

og vinden (som blæser gennem gaden), to kernebestanddele af Esbjergs særlige DNA.

Med små niveauspring i belægningen tages hensyn til afvandingsforholdene på Kongensgade og låsning af belægningen, så den ikke forrykker sig, når større biler kører på den og ved daglig brug af gaden.

Som det fremgår af figur 1, er der etableret låsebånd på tværs af belægningen. Disse bånd er støbt ned og står lidt under den øvrige belægning (ca. 5-7mm). I gangarealerne bliver stenene banket ned mod

låsebåndet, og det vil kunne opfattes som en ujævnhed, men det er en naturlig og faglig rigtig måde at gøre det på. Den øvrige belægning er sat i grus og vil med tiden blive jævn med låsebåndene i takt med, at den belastes.

De særlige linjer i granitbelægningen af-sættes digitalt og sprayes på afretningslaget, som brolæggerne kan lægge mønstret efter. Både afretningslaget og det ubundne bærelag er granit (Norit), som sejles til Esbjerg fra Norge.



Figur 1. Entreprenørens spraylinjer.

Lokal forankring og forståelse

Efter første etape er projektet videreført af Esbjerg Kommune med tre lokale rådgivere, som varetager både detailprojekteringen, fagtilsynet samt bygherrerådgivningen. Ved første øjekast ser organisationen stor ud med fare for "mange kokke", men det har vist sig ikke at være tilfældet.

Styrken i organisationen ligger dels i stærke lokale kræfter, som har et indgående kendskab til både lokaliteten, gadens brugere og butikker og især bygherrernes ønsker og behov. Derudover er der klare grænseflader mellem de forskellige bidragsydere, hvilket sikrer, at emner ikke falder "mellem to stole". Desuden er projektet krydret med en lokal stolthed, der gør, at alle har et fælles mål om, at projektet skal lykkes.

Inddragelse af interessenter

En meget vigtig del af ethvert anlægsprojekt er de interessenter, som påvirkes direkte og indirekte af processen. I Kongensgade er de erhvervsdrivende naturligvis en meget højt prioriteret interessent, og det har derfor været særligt vigtigt, at de blev inddraget tidligt i processen. Helt konkret er der bl.a. løbende projektmøder med Cityforeningen og besøg i de enkelte butikker, inden en ny etape igangsættes. På disse besøg drøftes bl.a. gadens udstyr, herunder træer, bænke, flagstænger, skraldespande og cykelstativer samt tidsplan og anlægstakt.

Det er vigtigt at have respekt for de individuelle ønsker, som fremkommer i projektet. Helt konkret kan nævnes butikernes naturlige interesse i så meget udstillingsplads foran butikken som muligt. Men uden udstyr i gaden ville den fremstå tom og øde efter butikkerne lukketid, og det er derfor vigtigt også at give plads til disse elementer. Med disse ønsker, som

nogle gange er modpoler, er det essentielt at skabe en god dialog og forståelse for hinandens interesser.

Forståelse og respekt for projektets fase

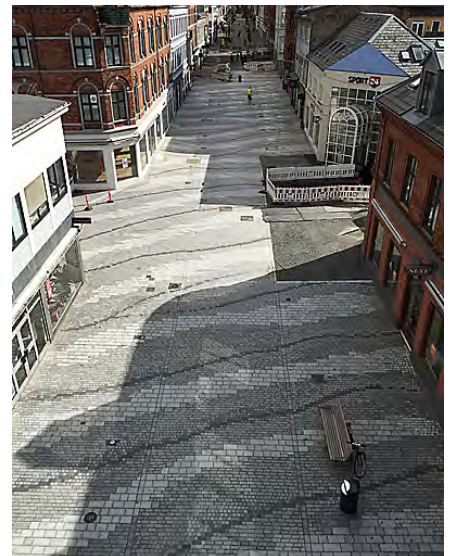
Ovenstående afsnit kan summeres til én central og væsentlig overskrift: Proaktiv planlægning med fokus på godt samarbejde. Ved at planlægge flere år ud i fremtiden kan hele projektet drage nytte af at have tilstrækkeligt tid til de processer, der virkelig kræver tid, og som ikke må forhistes. Eksempelvis er placering af udstyr og ledningsomlægninger ikke discipliner, man må tage let på.

Esbjerg Kommune er jf. Vejlovens § 79 forpligtet til at koordinere vej- og ledningsarbejder med henblik på, hvordan arbejdet kan tilrettelægges på den mest hensigtsmæssige måde for vejmyndigheden og ledningsejeren. Denne koordinering kommer alle til gode, så der forventeligt ikke skal ske gravearbejder i de færdiggjorte etaper i mange år frem.

Del de gode og dårlige historier

Ethvert projekt med respekt for sig selv evalueres af alle ledende projektmedlemmer til sidst i processen, men et virkelig godt projekt evalueres løbende. Der er ikke meget værdi i at sidde til sidst i processen og blive enige om noget, der skulle tilpasses for 5 måneder siden.

Derfor har det været et vigtigt fokus på dette projekt for at skabe en kultur, der accepterer hinandens meninger og holdninger – hvor det er naturligt at sige "Jeg synes, vi bør gøre sådan..." og "Det ville hjælpe på mit arbejde, hvis vi ændrede dette...". Evalueringen foregår ikke nødvendigvis på et formelt møde eller med en fast dagsorden, men afholdes løbende –



Figur 2. Den færdige belægning.

eksempelvis som afrunding på et projektmøde eller byggemøde.

Konkret er bl.a. udbudsmaterialet til tredje etape af Kongensgade blevet tilpasset til det bedre efter kommentarer fra de bydende entreprenører på anden etape.

Fem huskereglers til kommende projekter

Sat på spidsen kan artiklen koges ned til fem huskereglers for et godt samarbejde:

- Respekter hinandens interesser – der findes oftest en gylden middelvej.
- Planlæg proaktivt – detaljerede projektplaner sikrer et roligt forløb.
- Afstem udfordringer – fokuser på den gode stemning og den aktive proces.
- Samspil kompetencer – gør det, du er bedst til, og stol på, at andre gør det, de skal.
- Gensidig evaluering igennem hele processen – giv feedback løbende.